

v. forinttal növeszteti kegyeskedett. — Szép estvéje az életnek, melynek halvány szürkületét a nyugvó nap illy ragyogó sugári bitorozzák.

Almakereken Apafi Györgynek honunkban nevezetes síremlékére ezen helység mostani birtokosa Kleiszt Zuzanna grófné, gróf Haller János cs. kir. kamarás hitvese különös gondoskodással levén, a kápolnát új fedéllel, padlattal 's belkészületekkel díszesíté, sátoros ünnepeken Ebesfalváról a régi idöket eszünkbe juttató tiszteletes emlékek felett, számára a grófné az almakereki udvarokból eddig is járnai szokott fizetést nem csak kiadatni sőt nagyobbítani rendelé. Tisztelet mind azoknak, kik a hazai emlékeket fentartani hazafiai és leányi kötelességnek ismerik! Erd. Hir.

Szeben jan. 18. Az esztendőnként mint följebbviteli törvényszék egybegyülni szokott szász nemzeti közgyűlés, jan. 18. nyitá meg üléseit Szebenben a nemzet főispánja (comes) előlétele alatt. A szász közönségek által kebleikből e következő uu. küldettek oda következők: Szebenből városi tanácsnok Ziegler Dániel 's közönség jegyzője Herberth Mihály; Segesvárról polgármester Köhler József 's titoknok Simonis Frider; Brassóba tanácsnok Tartler Lukács 's közönség jegyzője Brennerberg Vilmos; Medgyesről tanácsnok Gräser Dániel 's ügyvéd Brechtenberg Mihály; Beszterczéről városi tanácsnok Kolner János 's titoknok Poock Sámuel; Szászsebesből királybíró Dietrich János 's jegyző Marlin József; N. Sinkből polgármester Schmidt Mihály 's székíró Balthes Frider; Szeredahelyről kir. bíró Filtsch Mihály, 's jegyző Scherer György; Köhalm. polgármester Albrich Mihály 's titoknok Mathia Mátyás; Ujgyházb. királybíró Conrad Friderik 's jegyző Mangenius Károly; Szászvárasb. székíró Brusz Friderik, 's jegyző Kirchner Friderik.

Felső-Fejérből jan. 18-kán: Megyénkben az Olt vize mellett Oláh-Tyukos felől zuhanó patak folyamának másfél vétele tekintetéből egy új több száz ölnyi hosszú, fölül széles 's egy öl mély csatorna ásatván a szomszéd 's közelebb fekvő megyei faluk által e hónap első hetében, midőnnálunk a hideg sokszor a 23 fokot meghaladá, természetesen, hogy sok szegény munkásnak füle, keze 's lába elfagyott; bár megyei tisztelnak a közterhek alatt görbődő népre több tekintettel lennének, 's a közszolgálatra oly időben hajtának, mely testét 's életét nem veszélyeztet! Erd. Hir.

Kolozsvárat jan. 28. E' hazában levő cs. kir. főhadai vezérség szíves köszönését nyilatkoztatja Kolozs m. város érdemes főbírája Topler Antal urnak, a közelebről Kolozson volt önkéntes utonez-szedés (Werbung) alkalmakor bizonyított hazafi magaviseletéért. A katonaszédés legszebb önkéntes beállási mód, — mely e' hazában most legfelsőbb helybenhagyásnál fogva divatoz — hogy minő sákerrel haladjon-elé, főként a polgári, megyei 's városi előjárók célirányos egyetértő munkás segedelmutól függ; 's ez azon indítók, miért említett Topler Antal urnak ezen szép cselekedetére 's a legfensőbb szolgálat-előmozdításra szánt dícséretes tette nem csak közhírré tétetik, hanem követésre méltó hazafi viselete felsőbb helyre is dícsérettel föl fog jelenteni.

A kolozsvári viadal-intézet jan. 30-kán tartá ezen évi első közgyűlést; mely alkalommal elsőben a' szabályok némely cikkelyében módosítások tétettek; 2szor a' pénztár állapotja vizsgálatot meg, 's a' beadott számadás szerint a' múlt évben jött be kész pénz 1767 for. 36 kr., kiadatott költségekre 1390 f. 49 kr. maradt kész pénz 376 for. 47 kr. ide tudván az alapítvány-levelekben 's kamatra kiadattalban levő 10,650 forint, tézsen az intézet vagyona: 11,026 for. 47 kr. 3szor az intézetben minden évben 26 ifju ingyen tanítatik, a' kilépők helyébe újak ajánltatnak. 4szer igazgatóknak megválasztattak gróf Béli Ferencz, báró Bornemisza János, Farkas Sándor, 's pénztárnoknak Körnöczy József.

Sz. Régen jan. 22-én. E' f. hónap 19-én 's az azt követett napokon tarták ezen városban, nemes Torda vármegye Rendel., főispán báró Jósika Lajos ur elnöksége alatt közgyűléseket. Midőn is a' nemes Rendek összegyűlvén, nagy számból álló küldöttség által szeretve tisztelt főispánjokat meghitták, ki is a' megye köz szeretett bizonyító többszörzött éjlen-kiáltások közt elnökségüket elfogalván, az ülést egy ékes és lélekkel teli beszéddel nyitotta-meg, melyet helyettes főjegyző Szöcs Károly ur fogadott el. Ezen közgyűlés legnevezetesebb tárgya volt, egy a' ns. Rendek által fels. Urunkhoz intézett alázatos felírás, melyben ő Felsőge előtt, az országgyűlés összehívására általvalói tisztelettel eszednek; továbbá a' kerületi tisztviselők választása. A' vitatások legzebb törvényes renddel 's egymás iránti tekintet kölcsönös megadásával folytak. — Erd. Hir.

Besztercze jan. 16. Múlt év. dec. 3ra viradott éjjel 2 óraker földingással páros erős földalati dörgést hallottunk, ugyan ezen jelenést 3 óraker viszont tapasztaltuk, 's ugyanczkor az ég erősen világot. — Dec. 31-kén iktatták be az ujlag választott 's legfelsőbb helyen megerősített városi 's vidéki tisztviselőket; főbíró Poock János, vidékibíró Regius János, rendőrség-igazgató Schanckbank Friderik. Jan. 3kán itt a' hideg 24 1/2 R. fokra hágot. Erd. Hir.

Háromszékről hiteles adatokból tudjuk, hogy Zágonban egy oly esuda orvoslás történt, mely az orvosi figyelmet méltán megérdemli. Egy Kádár Sándor nevű székely katona több év óta tébolyodásban szenvedén 's orvosoltatása Bécsben is, hol felvitetett, siker nélkül maradván, az elmúlt őszön őrrültsége oly nagyra há-

gott, hogy önmagának teste legérzékenyebb részét (testiculusait) levágta, 's illy iszonyu sebbel egy malomárok posványába bukott, hol özönlő vére a' sáros vizet megfesté. Esmélet nélkül találák ott fetregve a' szerencsétlent, 's ámbár sok vére folyt el, még is meggyógyították, 's kimondhatatlan öröme a' kegyetlen operatióból származott seb begyógyultával ezse is tökéletesen helyre jött. E' vezetes természetű tüneménynek azon helyről bővebb leírását ohajtnak.

A N G L I A.

A' Portfolio folyvást közöl új okleveleket. A' Times sem kéli már azok hitelességét 's az angol nép úgy is fogadja most azokat, mint az orosz diplomácia művét, mely körülmény nem csekély következtésü leend. A' Portfolioban megjelt oklevelekhez adott észrevételek közt figyelmet érdemel az is, hol említetük, hogy Oroszország már egy századon túl törekszik a' kaukázusi hegytájékat meghódítani, 's hogy e' hódítás neki iszonyu költségein kívül még 600 ezer ember életébe is került.

Rathven ur, Dublin képviselője az alsóházban, és O'Connell társa Dublinban most oly beteg fekszik, hogy közönségesen kéliik felgyógyulását. — O'Connell ur Traleeben január 14-én ismét heves beszédet mondott, melyben Irland képviselőjét különösen három pontra tevő figyelmesekké, a' melyekre főképp ügyelniök szükség t. i. elsőben a' mostani ministeriumot támogatniok 's a' fizet-el-törlesztést valamint a' testület és hatóság-javítás behozatását Irlandba előmozdítaniok. Ha ez megtörténik, akkor az uniót szükségtelen felbontani.

Manchesterben gyűlés tartott, melyben arról folyt a' tanácskozás mint kelljen a' gőzmozgonyok feltalálója (Watt) emlékeztét örökíteni, kinek nagyszerű találmánya az egész polgársult világra 's különösen a' britt gyárookra nézve oly magas becű 's kimondhatlan fontossággal. Köz akarat határozá el, hogy e' miatt Francis Chantrey, híres szobrászhoz folyamodjanak.

Többen a' londoni legzelesb kalmárok 's pénzváltók közül felszólítani szándékoznak a' lordmayort gyűlés-hirdetésre, melyben határozassék el, hogy az amerikai nemzetnek az angol nép őszinte részvéte nyilvánítsassék Ujyork tüzesvélje miatt. —

Tralee-i beszéde közben ezeket is mondá O'Connell: véleményem szerint az unio (Anglia 's Irland közt) nem egyéb, mint ur és rabszolgák közötti viszony, ha Anglia és Skótzia javított helyhatósággal bír 's Irland nem. Egy hangot se szóljanak nekem többé a' két ország elválasztásáról, ez hasztalan mendemonda, én nem kívánok egyebet mint igazságot. Ha igazsággal párosítják az Anglia 's Irland közti uniót, akkor egy bonthatatlan lánczhoz hasonlít az. De ha igaztalanságban konokulnak meg, akkor ne merészelje senki tölem kívánni, hogy tisztelettel viseltem az unio iránt.

FRANCIÁORSZÁG.

A' követház tisztségeiben (bureaux, előleges v. kezületi ülésekben) jan. 22-kén az 1837 országos költségeket vitatván, egyuttal a' kamatleszállítás is szóba jött. A' kamara 9 tisztségei közt az 180, elvben elfogadá e' rendszabályt, 's azt szükségesnek, helyesnek ismérte, de az időt arra nem kedvezőnek, mind e' mellett a' vitatás iránta elhalasztott; a' 2dik az elvet egyhanguan támogató; 3ban valamennyi jelenvolt követ a' leszállítás mellett nyilatkozott; még Guizot sem igen sok ellenköt ostromlá Passy ur nyomos alapoklat támogatott előadását; 4ikben egy ellenzője sem volt a' leszállításnak; 5ikben a' kérdés elhalasztott; 6ikban egyhanguan a' leszállítás határozottat el; 7ikben sokan szoltak mellette is, de ellene is; 8ikban az egész tisztség kilencz tized része a' leszállítás mellett nyilatkozott; 9ikben a' kérdés még most elhalasztott. — A' kamat leszállításról így ír egy párisi levelező: jan. 22-kén: Lajos-Fülöp nem akarja a' kamatleszállítást. Egész politikai ereje Paris város hajlandóságán alapul, mint Neptuné a' három águ szigonyén. Minden, mi e' hajlandóságha szakadász hozhatna, minden, mi által a' már megnyert vonzalmak kisikamulhatnának kezéből, borzasztja őt. Megfeneklett egészen azon eszmében, hogy Villéle ur javaslata okozá az idősb Bourbon ág megbukását. Ólálja már a' fekete foltot a' távol lát-határon, 's el akarja törteni azt, 's téved e' Lajos-Fülöp hiedelmében? Ez a' kérdés. Annyi bizonyos, hogy az egész statusadósság kamatja majd kizárólag a' párisi polgárság kezében van, 's hogy e' rendszabály nem csak nagy vagyonokat zavarna meg, hanem számos apró birtokos létét is feldelná. E' szempontból a' rendszabály erkölestelen is lenne tán. 'S ez a' kamatcsökkenést egyik oldala; ime a' másik. A' tartományok már régóta áldozati a' fővárosnak. Franciaországot Paris teszi, meg három négy nagy kereskedő város, mint Rouen, Lyon, Marseille 's Bordeaux. Éjszakon még fentartják magokat Alsatzia 's Flandria, Lille és Strassburg lakosai iparja által 's mint határszéli tartományok, hova még Lotharingiát és Champagnet is számíthatni; de az ország egész beljében dél, nyugat és kelet nagy részével tessed a' tél. A' földművelés 's iparra nézve még tömérdek sokat kell tenni. A' mező ember igen hátra van, pénz és kereset híjánzik. Mind ezzel a' párisi semmit sem gondol. A' kamat-leszállítás így a' státustól a' tőkét az ország belsőjébe folytatná, hol a' földművelést 's ipart elevenítenék föl. Ezért buzog a' követház többsége a' leszállítás mellett. A' tartományi szellem lép föl legelsőben ellenségesen a' főváros ellen, 's féltetni, hogy a' választók az ország külön részeiben a' megválasztás mellözhetlen feltéte gyanánt kívánandják a' leszállítást. Az ország csak nyerhet általa.

Egy párisi levelező szerint jan. 23-rol az orosz részről mindent elkövetnek a' 150 milliónyi kölcsön létesítésére, de a' varsói

pénzváltó sem Londonban, sem Párisban nem tud boldogulni. Hihe-
tő, hogy a francia kamara válaszfelírása nem volt befolyás nél-
kül e dologra, mert az orosz pénzváltó, mióta ezen iromány közre
tétetett, még több akadályba ütközött mint az előtt. 'S ha még az an-
gol parlament a francia példáját követendő, bizonyosnak mond-
hatni, hogy az orosz sem Londonban, sem Párisban kölcsön pénz
nem fog kapni. —

Párisban a múlt héten a párisi takarékpénztárba 5106
személy 729,000 frankot adott be kamatozásra. Mióta a takarékpénztárak felállítottak, ez volt a legnagyobb heti bevétel, melyet
közönségesen, és méltán a' lotterriák eltorlesztésének tulajdoníthatni.
Egy hírlap szerint a' parkamara előadója 17,500 kérelmet kapott
belépti jegy végett Fieschi póré hallhatására. —

SPANYOLORSZÁG.

Madridi jan. 18ki tudósítás szerint e' napot megelőzőt éjjel
a' kormány parancsára minden nagyobb klastrom bezáratott, 's a'
barátok családjaihoz küldettek. E' lépést azon királyi rendelés
végrehajtása kezdetének tekinthetni, minél fogva minden klastrom
egész ország-szeretle el fog töröltetni. — A' választó törvény ötödik
cikkje, melyben a' legfőbb adót fizetők rendszere foglaltatik, Mar-
tinez de la Rosa 's Toreno urak ellenzése dacára is, keresztül
ment, kik meghatározott választási censust kívántak. E' hír el-
indultakor igen élénk vita keletkezett a' kapacitások felől, (p. o.
tudós, festő 's a' t. választhat e' követet's választathatik e?) 's nem
voltak minden aggodalom nélkül, hogy a' nép közt e' miatt némi
rendetlenségek támadnak.

Francia lapok egy ütközetről beszélnek, mely jan. 16. 's
17. napjain Vitoria és Molinas között történt, 's a' carlositák javára ütött
ki. Egy bayonnei írás következő részletek közül e' tárgyban: Cor-
dova végre is elszánta magát munkátlanságából előlépni. Vitoriaiban
tanácskozáván Evans generállal, tanácskozásuk következménye az
lón, hogy 8000 emberrel 's 1200 lóval Salvatierra felé nyomult,
olgy reményben, hogy e' mozdulat által S. Sebastiant ostromi állapot-
jából felszabadítja. Mihelyt Carlos e' mozgás hírért hallotta, paran-
csolá, hogy tiz zászlóalj a' durangói vidéken gyűljön össze, 's a'
krisztinai haladását gátolja. — Így szemközt állván a' két sereg,
komoly ütközetre lehetne számolni. — Meg is történt ez, még ped-
dig nem egy ponton, hanem az egész vidéken, mely Salvatierrától
Villareal de Alavaig terjed. A' christinók nagyobb erővel bírtak, 's
16kán támadták meg ellenüket, de visszaverettek. A' carlositák 17-
kén újították meg a' megtámadást. — Később adatu bayonnei írat
még bővebben tudósít ez ütközet kimeneteléről: jan. 17ke dicsősé-
s nap volt Carlos fegyvereinek; Casa Eguia gr. dicséretes ren-
delkezése, melyeket e' napot megelőzőt éjjel véghezvitt, határo-
zák el a' nap győzelmét. — Cordova, ki 16kán tettettét megtá-
madást intézett Guevara ellen, azt hívé, hogy ez által a' carlositák
egész figyelmét e' pontra vonandja; de 17én reggel észrevevé,
hogy csalatozott, hogy ellenei állítottak valódi célzatát 's ezóta
nagy bizonytalanság uralkodott egész seregében. — Casa Eguia
látván, hogy a' christinók terve szétbomlott, 's az ellenség késé-
delmez: alkalmas pillantást keresett ki a' megtámadásra. Dél volt,
a' megtámadásra adatott jelszó nagy lelkesülést okozott a' carlosi-
ták sorain, 's a' christinók nem sokára rendetlenségbe jöttek; a'
gyalogság megfutamodott, 's a' lovasság nem tehetett egyebet, mint
a' szaladókat tartóztatá. Így Cordova serege visszanyomott, 's a'
carlositák egész Vitoria kapuiig üldözék azt. — A' carlositák tel-
ve valának bosszuvágyggyal a' mult napokban elkövetett barcelonai
vérengzés miatt, 's Cordovától rossz ötlet vala illy elkéserség
napjaiban ütközethe bocsátkozni. A' christinók vesztesége 5—600
holtra becsültetik. — A' Gazette de Fr. 's Quotidienne egyértelmű
tudósításait igazolja a' 27ki Journ. des Débats is, közölvén Cordo-
vának egy levelét Ulibarriból, melyben ez elismeri, hogy az ő ter-
vel, melyeket Evans generállal kifőzött, katonái éretlen heve által
megsemmisítették; veszteségét azonban csak 150 sebesülre teszi,
kik közt Narbaez ezredes is van. — Hivatalos tudósítások a' 17iki
ütközetről még nem érkeztek. Bármit mondjanak is a' részletes tudó-
sítások, annyi bizonyosan kitetszik azokból, hogy Cordova hadi ter-
ve, mely abban állott, hogy az ellenség figyelmét bizonyos pontok-
ra szegezvén S. Sebastiant ostromi állapotjából kiszabadítsa, a' ki-
vánt összehatás hiánya, 's katonái éretlen hevű kora megtámadása
által nem jól sikerült.

Barcelonában új zendüléstől féltetni, mint a' Journal des
Débats egy helyéből kitetszik. Barcelona jan. 19én: A' béke még
mindéddig nincs teljesen helyreállítva; nyugtalanító hírek keringe-
nek a' városban, 's a' gazdag családok nagy számmal sietnek el-
hagyni a' várost. Éjjelenként dühös fenyegetések szövegetnek a'
general-capitaneria falaira, számos elfogás történik naponként, mel-
lyek közt említésre méltó Llinas nevű emberé, ki a' volt junta tag-
ja. Mult éjjel egy veres siphát találtak a' palota udvarán, az al-
kotmány egy példányával, a' siphának egy Minához szóló levél
feküdt, melyben azt azon esetre, ha a' nép szavának nem enged,
Bassa sorsával fenyegetik. Mina azonban el van szánva a' rendet,
bármibe kerüljön is, helyreállítani. — A' városban tartózkodó ide-
geneknek megparancsoltattott, hogy a' várost hagyják el. Borso por-
tugáli serege, kinek már két hónapi zsoldját ki nem adták, igen élé-
gületlen, 's széllyel akar szólni.

A' Morning Herald, melynek méltó neheztelését a' barcelonai
's tarragonai jelenetek miatt már említettük, arra tesz figyelmessé,
hogy méltatlan az angol nemzethez, hadihajóit börtönökké változ-

tatni, miknek olly nyomoru kormány vegye hasznokat, mely a'
gyilkosoknak Barcelona utcáin szabadulást enged; ellenben cse-
kély vétkü, vagy épen ártatlan személyeket, kik nagy részint ma-
gányos gyűlölség áldozati, büntet és bezárat. Azon szerez-játszái-
sra görnyedt e' „ugymond“ az angol nemzet, hogy a' vérszomjas
urbanóknak fegyvert adjon kezeikbe, hadi hajóikat börtönökké
változtassa, 's olly kormányt pártoljon, melynek tisztjei nem ké-
pesek egy erős föllegyvárat féktelen pórtép dühe ellen védeni?
Barcelona mostani állapotjáról így ír: jelenleg Barcelonában nincs ka-
tonaság, ha csak azon félig éhenholt fattyukat így nem nevezzük,
kik puskát hordanak, de többnyire rongyosak és mezítábasok. A'
várostól senkisép mer távozni egy angol közlekedés nyugot 's dél felé
vívén erősebb katona csapatokat. A' közlekedés nyugot 's dél felé
annyira meg van szakasztva, hogy sohasem tudhatni, mit mivel-
nek a' carlositák négy-öt mérföldnyire a' várostól? vagy a' ki ezt
tudja, az carlospárti ügyvivő, ki jobban szereti önyakát, mintsem
a' mit tud, másokkal is közölné. Azon hírlap, melynek mottója:
„sajtó-szabadság“ igaz szót sem mer közre bocsátani. — Egész
Cataloniában annyival gyöngébb a' krisztinai, mint a' carlosi erő,
hogy e' tartomány, valamint a' baski tartományok, egészen d. Car-
los kezében lenne, ha parthívét egy fő-vezér vezetné, ki a' esa-
patok főnökei közt uralkodó egyetlenségeket lecsilapítaná. A' levelező
véleménye szerint most még erősebb e' tartományban a' carlositák,
mint ezelőtt két hónappal, de morális erejük csekélyebb a' főnökök
közt létező civakodások miatt. — Barcelona utcáin undorodva 's ret-
tegye meg végig az ember; minden pillanatban gyilkosokkal találko-
zik, 's az általuk öntött vér foltjai látszanak maig is a' kövezeten;
minden tehetősb 's rendszerető ember bucsút vesz a' várostól, vagy
húzába rejtekezik; egy pillanatig sincs bizonyosság, nem út e' ki
új zendülés, nem lesz e' a' dus polgárok élete 's vagyona új dühös-
ség áldoztatja? Néhány tiszt, kik Barcelonából az éjszaki sereg-
hez készültek, kénytelenek voltak gőzhajóra ülni, 's Franciaország-
ban kiszállva, Jacan keresztül jöni Cordova táborába, mert Bar-
celona és az éjszaki sereg közt, minden közbeneső tér egészen
carlosi kézben van. E' tettolog jobban fölvilágosítja a' dolog mi-
benlétét, mint bármennyi okoskodás. A' baski tartományok 's Ca-
talonía közt csak az a' különég, hogy ott a' carlosi erő szert-
kesztve és rendben van, itt még nincs; de Madridban olly keveset
tudnak ezen országrész valódi állapotjáról, mint Otahajiról. —

Saragossa hasonló veszedelmek vala kitéve, mint Barce-
lona, 's a' lakosok dühét csak az által csilapíthatá az erőtlen fel-
sőség, hogy néhány fogoly carlosita tisztet megfojtattott. Ezek közt
van Cortes alezredes, és Rios kapitány, kik nyomban elítéltetvén
megfojtattak. —

S. Sebastiani levél jan. 21éről jelenti, hogy Segastibélza
a' brit és angol parancsnokoknak tudokra adá, hogy zászlóikat
ezentul kiélni fogja, 's a' shalupok most már szabadon járnak
ki 's be. A' carlositák folyvást erősegeken dolgoznak a' vidékben.
Guetaria ostroma most is tart, de a' carlositáknak igen kevé-
sége van, hogy a' révbe kikötést akadályoztassák. Krunt is nagy
gondal erősítik.

A' Sentinelle szerint Merino január 12én Onatebe érkezett,
hogy további lépéseiről Carlossal tanácskozzék. Bámulatra méltó,
hogy annyi lovagtól kísértette a' krisztinai seregeken keresztül jö-
hetett. — A' kis carlosi udvarnál is vannak cselszövények, 's egy
illy cselszövő pártoska mostan a' híres Corpast akarná ministerségbe
jutatni. — Carlos parancsára folyvást tart az estellai vidék ösz-
szereitása, 's az ifjak száma, kik ott fegyverre szállítottak,
1800ra megy.

Londoni lapok szerint a' leoni püspök mult év végén Pal-
merston lordhoz folyamodott, hogy a' Corunnában fogságban levő
carlositák javára annak közbenjárását kikérje. Palmerston lord a-
zonban azt válaszolá, hogy az angol kormány mind addig semmit
sem tehet e' tárgyban, míg d. Carlos durangói (mult évi június
20iki) rendelményét vissza nem veszi.

Madrid városa több klastrom lerontatása 's új téres utcák
nyitattása által e' sötét épületek helyén, igen sokat szépülett. —
Január elején a' madriti diplomatai testület tagjai nagy farkas-
vadászatot tartottak. Részt vettek ebben többek között Villiers ur,
az angol követ, Lalaing és dal Borgo, belga 's dán ügyvivők,
Bassano marquis, Rayneve és Southern urak. A' Madridtól öt mér-
földre fekvő bérzháton, melynek tövében ered a' Mansanares,
1500 ember gyűlt össze, 's ezeknek víg, hársány kiáltozást a'
vad sierra (hegyvidék) viszhangjait mind felkölték álmaikból. Hét
falu lakosi valának hajtókul kirendelve, 's a' négy lábú factiosusok
közt szörnyű mécszárlat történt. Így felejtették diplomata urak kis
háboru fölött a' nagy országos háborut, 's miután szabad ég alatt
vigan ebédeltek, holdvilágnál, 's a' nap diadaljeleivel ékesítve tér-
tek a' fő városba vissza.

A M E R I K A.

Éjszakamerikai egyesült statusok. A' Gentleman-
Magazin következő érdekes tudósítást közöl, mely különösen a' pesti
építő közönségnek 's általában követlen és téglátlan vidékinknek ked-
ves lehet: „Az építészet Amerikában, na jól vagyunk tudósítva, új
's nagy előlépést tett, melynek következtései fontosak lesznek. Hosz-
szas próbák után ugyan is bizonyos Abdiar Parker nevű ur Uj-
Hampshireből, ki azonban már régóta lakik Onondaja kerületben
olly vakolatot (mortarium) talált föl, mely 8—10 nap alatt el-
vesztü első hűgságát 's azután olly kemény lesz mint a' gránit, 's

Rettung für Brustkranke und Lungensüchtige!

Bei Gustav Heckenast, Buchhändler in Pesth,
(Waisnergasse, im Kappelschen Hause)
ist so eben erschienen und zu haben:

Die Auszehrung heilbar!

Entwicklung des Processes, den Natur ^{oder} und Kunst einzuleiten haben um diese Krank-
heit zu heilen;

und
Empfehlung einer ganz neuen und einfachen Heilmethode.
Nach dem Englischen des

Dr. F. H. Ramadge.

Erstem Arzte des Hospitals für Lungenkranke in London,
von

Dr. F. Schmit.

Mit 4 illuminierten Kupferplatten (8 Abbildungen), gr. 8vo Pesth, 1836. In Umschlag
geheftet. Preis

nur 48 kr. Conv. Münze.

Der Verfasser dieser merkwürdigen, zum Wohl und Heil vieler tausend Lungenkran-
ken veröffentlichten Schrift, sagt in seiner Vorrede:

Das höchste Ziel, was ich nie aus dem Auge verlor, war, die Leiden der Menschheit
zu mindern. Dies war mein Streben, und eben dieses, was ich für meine Pflicht hielt,
wurde mein schönster Lohn. Charlatanerie war mir seit jeher fremd, was ich hier sage
ist nicht Ruhmredigkeit, nein es sind die Gefühle meines innigsten Dankes gegen die
göttliche Vorsehung. Ist es mir doch gelungen eine bis hieher für

unheilbar gehaltene Krankheit zu heilen
nicht etwa mittelst eines pharmaceutischen Arcanums (medizinische Quacksalber haben lei-
der! um größten Nachtheil solcher Lungenkranken, nur zu oft dertlei Arcana um schmäh-

liches Geld verkauft, und diese unglücklichen Opfer um ihr Geld ja um ihr Leben betrogen) kein dieses Mittel besteht

in einem einfachen, mechanischen Prozeß, der allenthalben angewendet werden kann.

Ich glaube durch meine Schrift das hell gemacht zu haben, was bis jetzt dunkel war, und habe die frohe Ueberzeugung, daß sie alle bisher angewendeten, auf bloße Vermuthungen sich gründenden Heilmethoden, die anstatt die Krankheit zu heilen, sie nur noch mehr verschlimmerten, nebst allen andern ältern Behandlungsweisen, an die jeder wissenschaftlich gebildete Arzt nur mit Errothen zurückdenkt, für immer verdrängen werde.

Inhalt:

Einführung.

1tes Kap. Ueber die Lungenschwindsucht im Allgemeinen.

2tes " Von den Ursachen der Lungenschwindsucht.

3tes " Derartige und sympathische Symptome der Lungenschwindsucht, ihre physikalischen Zeichen.

4tes " Pathologische Erscheinungen der Lungenschwindsucht nach dem Tode.

5tes " Prophylactische Behandlung, wie bei Personen, die vermöge erblicher Anlage, oder vermöge eines kachektischen Zustandes des Organismus, eine Entwicklung der Tuberkeln in den Lungen zu befürchten haben, selbige verhütet werden kann.

6tes " Behandlung der Lungenschwindsucht.

Zur Erleichterung des Gegenstandes läßt der Herr Verfasser 13 Krankengeschichten und authentische Hospital-Berichte folgen, als:

1. Krankengeschichte: Eine durch Paracentese geheilte vermeintliche Lungenschwindsucht.

2. Krankengeschichte: Lungenschwindsucht, durch Paracentese geheilt.

3. Krankengeschichte: Eine schon weit vorgeriickte Lungensucht auf eine eigene Art geheilt.

4. Krankengeschichte: Eine Lungenabschöpfung, welche ihre enthaltenen Flüssigkeiten durch eine an der rechten Seite des Halses gemachte Oeffnung entleerte.

5. Krankengeschichte: Wieder durch Paracentese geheilte Lungensucht.

6. Krankengeschichte: Eine durch das schnelle Hinzutreten eines Emphysems geheilte Lungenschwindsucht.

7. Krankengeschichte: Eine durch Vernachlässigung geheilte Lungenschwindsucht.

8. Krankengeschichte: Von selbst geheilte Lungensucht.

9. Krankengeschichte: Beweis, daß eine Affektion der Bronchien eine schützende Wirkung gegen Lungensucht äußere.

10. Krankengeschichte: Eine mit der Lungensucht endigende Krankheits-Complication.

11. Krankengeschichte: Beweis, daß ein bei vorhandener Lungensucht entstandener Catarrh auf diese einen wohlthätigen Einfluß habe.

12. Krankengeschichte: Lungenschwindsucht durch Erkältung und Mangel an Vertrauen auf ärztliche Hülfe geheilt.

13. Krankengeschichte: Durch die Inhalationscur vollkommen geheiltes hektisches Fieber verbunden mit einem heftigen Bluthusten.

... ausführliche Erklärung der beigefügten 8 illum. Abbildungen.

Landerer's Buchdruckerei

Bei Tob. Dannheimer in Rempten ist erschienen und vorräthig
bei G. Allan in Pesth. In der Weiznergasse im vormals Festschen Hause:

H e r t h a .

Almanach für 1836.

herausgeg. von Dr. Chr. Kapp. Mit 1 Kup. und 1 Karte. 12. cart. 1 fl 30 kr. Conv. Münz.

Ein Almanach ist kein Mangel; meist nur für angenehme Unterhaltung berechnet, und zu galanten Geschenken für die Damenwelt bestimmt, erfüllen viele durch Inhalt und Ausstattung ihren Zweck vollkommen. Obiger Almanach hat eine tiefere Tendenz. Im Kreise der Damen wird er wohl nur da Anklang finden, wo der Sinn für geistige Nahrung etwas mehr begehrt, als den Kibel einer Novelle oder die Schüpfigkeit neuer Romanzen und Balladen. Dem großen Cirkel der gebildeten deutschen Männerwelt möchte unser Almanach neben poetischen Erzeugnissen anerkannter Dichter mannigfaltige Mittheilungen darbieten, die als Resultate ernster wissenschaftlicher Forschung die innersten Interessen des Geistes ansprechen. Das Angenehme mit dem Nützlichen verbindend und in Allem die Wissenschaft des Lebens suchend hat die Redaction Scherz und Wit nicht ausgeschlossen, beiden aber in einer Form und an Gegenständen sich zu offenbaren gestattet, die mit der Tendenz einer dem gebildeten Publikum geweihten Schrift nicht im Widerspruche stehen.

Als artistische Beigabe erhielt der Almanach das getreue von Künstlerhand in Wien gestochene Portrait des jetzt regierenden Kaisers von Oesterreich und einen Planiglob der Antipoden zur Veranschaulichung eines höchst interessanten geographischen Aufsatzes. Die Mannigfaltigkeit des Inhalts führen wir hier nur übersichtlich auf, und bitten um aufmerksame Durchlesung.

I. P o e s i e .

25 Lieder der Minnesinger von Friedrich Rückert.

41 Volkslieder von C. L. Rochholz.

22 Epigramme von Friedrich Heinrich Feuerbach.

Gedichte aus dem Spanischen übersetzt von Friedr. Heinr. Feuerbach.

Pontus und Sidonia wieder erzählt von C. L. Rochholz. — Diese alte, unbekannte Erzählung, der Form und dem Inhalt nach höchst anziehend, verdient als Volksroman auf's Neue im Munde des Volkes zu leben.

Vermischte Aufsätze.

II. Chronik. Astenstücke aus dem Haus-Archiv der lebenden Königl. Preussischen Dynastie.

III. Geschichte. Ursprung des Welthandels der alten Völker, eine Lebensfrage der Geschichte.

IV. Naturgeschichte und Geographie. 1. Sterblichkeit der Erde. 2. Die Godwin-Sand.

3. Die Inseln und untermeerischen Gebirge. Ein Blick auf die Geschichte der Veränderungen unserer Erdoberfläche. (Dazu gehört der Antipoden Planiglob.)

V. Psychologische Kleinigkeiten. Sinn, Traum, Zufall.

VI. Theologische Fragen. Christenthum und Philosophie. Eingefandt von Hrn. Professor Dr. Kund zu Gran in Ungarn.

VII. Schnaken. Aphorismen aus einem altdeutschen goldenen Buche. — Mangel an Zeit, Frag- ment eines Beiles. — Philosophie und Staat. — Immanuel Kant gegen geheime politische Verbindungen. — Philosophie und Sitten; Geheimniß. — Philosophiren. — Gelehrte Verges- senheit. — Nichts Wissen. — Wahrheit und Verbum. — Philosophische Worte und Werke. — Bücher-Abfah. — Die Menge und das Genie. — Schriftsteller und Mode. — Manuscripte. — Schreibereien. — Das Nichtswürdige, ein Trostfah. — Insel: Ge- danken oder die bitterste Klage des Tages. — Erinnerungen an das Mittelalter. — Zur Ver- theilung anderer. — Curiosa von trunkenen und nüchternen Gelehrten — Ewige Frauen. — Christliche Gelehrte, welche Muhamedaner wurden. — Schwänen: Gesänge berühmter Män- ner. — Blinden: Concert. — Orientalisches Marktgeschrei. — In der Gewohnheit nicht die Naturforscher. — Der Bauer und der Goldberg. — Frömmelien verdienstvoller Gatte. — Auch die Heiden haben ihre David's und Goliath's. — Frömmelien verdienstvoller Gatte. — Der Bauer und der Goldberg. — Wie kommt Neuschatel zur Schweiz und zu Preußen. — Geni. — Die 3 Schweizer: Diamanten. — Edelsteine und Perlen. — Das himmli- sche Schwert. — Die feurigen Zungen. — Pseudo Symbolik der Spiegel und Edelsteine. — In- secten und theologische Sektten. — Reinheiten. — Zur Bedeutung der Zahlen. — Zahl der Tagsblätter. — Zahl der Nahrungsblätter.

VIII. Erinnerungen aus dem Leben berühmter Männer und Frauen. Hugo Grotius durch seine Gattin gerettet. — Leibniz und die Universitäten seines Vaterlandes. — Jonathan Swift. — David Garrick. — Eine Frau als Dragoner und Minister, die Ritterin d'Con.

IX. Anekdoten, Miscellen und Räthsel.

Nach der ähstern Ausstattung nach dürfen wir diesen Almanach als eine freundliche Erscheinung mit Recht empfehlen.

In demselben Verlage ist vor Kurzem erschienen:

Das heilige Land. Versuch einer Beschreibung desselben nach biblischen Grundfägen für Schulen und zum Selbstunterrichte von B. A. Geyer. Mit einer Karte von Palästina. 12. broch. 30 kr. Conv. Münz.

Das heilige Land, der Schauplag der vornehmsten Offenbarungen und Thatfachen der Liebe und des Ernstes Gottes, das Mutterland, von welchem aus alle wahre Gotteserkenntniß und das Coangelium genommen worden. Obiges Werkchen, zunächst für den Unterricht bestimmt und durch Festhalten an rein biblischen Prinzipien dazu besonders geeignet, dient zugleich allen Freunden der Bibel beim Lesen derselben als sicherer Leitfaden verständlicher Anschauung und Erklärung.

Baur's Erhebungen des Herzens zu Gott am Morgen und Abende, und bei anderen wichtigen Veranlassungen. Ein Familienbuch für Profe- ssanten. In 2 Bänden mit 4 Titellupfer. gr. 8. cartonirt. 2 fl. Conv. Münz.

Für Familien-Andacht berechnet enthält dieses beliebte Gebetbuch einen wahren Hausfah, da es alle Bedürfnisse des Lebens berücksichtigend durch klare, verständliche Sprache eben so sehr, als durch rein christlichen Sinn das Gemüth des Lesenden erhebt. Wir empfehlen daher dieses schöne Familienbuch als passendes Weihnachtsgeschenk und machen besonders Neu-Verwähnlte darauf aufmerksam. Druck und Papier ist gut und der Preis sehr billig.

Bilder aus Afrika, oder Beschreibung der französischen Stadt Bona an der nordafrikanischen Küste und ihrer Umgebungen nach seinem Tag- buche entworfen von J. B. Blum. 8. broch. 15 kr. Conv. Münz.

Obwohl diese Beschreibung eines in neuer Zeit interessant gewordenen Kampflahes der Civilisation mit der Barbarei durchaus keine Ansprüche auf Wissenschaftlichkeit machen kann, so bietet doch der ju- gendliche Verfasser in der einfachen Art der Erzählung dessen, was er sah und erlebte, manch' interessan- tes Moment, und Freunde von Reisebeschreibungen dürften das Büchlein nicht ohne Befriedigung durchlesen.